

PRZEDPŁATA:
 Czwietrocennie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
 na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
 1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości przy-
 mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. MIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukarni i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość Gaz. W. Ks. Pozn.

Przesłano z Berlina 19. Sierpnia o godz. 2. min. 43.

Odebrano w Poznaniu 19. Sierpnia o godz. 2. min 49.

Gdańsk, 19 Sierpnia. — „Bazyliśk“ przybył w tej chwili i przywiózł wiadomość o zdobyciu Bomarsundu w dniu 16 Sierpnia, przyczem wzięto 2000 Rosyan do niewoli. — Anglicy i Francuzi utracili w poległych i rannych około 120.

Telegraficzne wiadomości.

Konstantynopol, d. 7. Sierpnia. — Według Journal de Constantinople odbył się śród gradu kul rekonesans pod Sewastopolem. W bitwie pod Babadagiem pobit generał Jousuf kozaków, w której bitwie pułkownik Dupreuil 5 razy został pchnięty dzidami, ale nieniebezpiecznie. Generała Klapkę wysłano do armii w Azji, aby kierował przygotowaniem do walnej bitwy pod Karsem, gdzie jest 40,000 Turków z 110 armatami w oszańcowanym stanowisku naprzeciw 30,000 Rosyan z 80 armatami i liczną kawalerją. Ślub syna Reszyda baszy z córką sultana odłożono na przyszły piątek. (Gaz. koloń).

Wiedeń, d. 18. Sierpnia. — Wojska austriackie wkrótce mają obsadzić Wołoszczyznę.

Termin do subskrypcji na nową pożyczkę przedłużono aż do końca Sierpnia. Dotychczasowa subskrypcja wynosi przeszło 350 milionów.

Z Czerniowców donoszą pod d. 16., że wojska rosyjskie wciąż się cofają i że główna ich kwatera będzie przeniesiona po Izmailowa.

Gdańsk, d. 18. Sierpnia. — Parowiec „Mikolaj“ przybył tu z wiadomością, iż wojska mojarstw zachodnich zdobyły dwie warownie w Bomarsundzie. Liczba rannych i poległych w wojsku sprzymierzonym wynosi 30. Pomiędzy poległymi znajduje się oficer od inżynierii Roxley. W ogóle wyładowało 11,000 wojska na Aland.

Berlin, 19. Sierpnia. — Naj. Pan raczył zamianować wiceprezesa kammergerichtu Kocha, pierwszym prezesem sądu apelacyjnego w Naumburgu.

— Naj. Pan raczył w dniu 16. Sierpnia na zamku w Charlottenburgu przyjąć akredytywy od hr. Jerzego Esterhazego, które go zawierzytelniają jako nadzwyczajnego posła austriackiego przy dworze pruskim.

Berlin, 18 Sierp. — Koresp. gaz. wrocławskiej pisze, jeżeli przed 8 dniami wydawało się moje twierdzenie o pokojowym znaczeniu wkroczenia Austriaków do księstw naddunajskich nieco za śmiałe, to teraz już tyle komentarzy mamy do polityki austriackiej, iż trudno dzisiaj wierzyć, aby Austria gotową była do wypowiedzenia wojny Rosji. Jak nam dziś donoszą z Wiednia, względy przyjazne ku Rosji tak dalece się wzmogły, iż utrzymują, że dla tego niewysłano dotąd wojsk austriackich do księstw, aby uniknąć wszelkiego spotkania się z wojskami rosyjskimi. Widocznie to więc to zakrawa bardziej na dobre porozumienie się, niż na wędęczenie Rosyan z ks. naddunajskich. Nie rozbieramy i rozbierać nie chcemy kwestyi, czyliby Austriacy po nieprzyjacielsku wystąpili przeciw Rosyanom, gdyby ostatni opierali się opuścić ks. naddunajskich, tyle tylko można wyrozumieć z najnowszych faktów, że teraz stanowisko Austrii naprzeciw Rosji czysto jest dyplomatycznym i że jeżeli się co nadzwyczajnego nie wydarzy, każde posuwanie się wojsk austriackich do księstw, więcej przyniesie korzyści niż szkody Rosyanom, bo zastąpi skrzydło rosyjskie zagrożone przez nieprzyjaciół.

Północny teatr wojny.

Monitor donosi: nadeszły tu depezy od wiceadmirała Parsewala, naczelnego dowódcy floty bałtyckiej z d. 8. Sierpnia. Wojsko nasze wyładowało d. 8. Sierpnia o godz. 3 z rana w dwóch miejscach na wyspie Lumpar, która leży na północ wysp alandskich. Francuzka parowa fregata Phlegeton i angielski okręt Amphion zburzyły szybko baterją rosyjską, złożoną z 5 ciężkich armat. Zagrzebane pod szczytkami lawet i kupą ziemi armaty, zostały zagwożdżone przez naszych majtków. Korpus armii ruszył wprost ku wzgórzom, które otaczają fortecę. Wiceadmirał Parsewal starał się otworzyć komunikacyę z generałem, aby mu przelać przybory wojenne. Wojsko było najlepszym duchem ożywione i angielskie wojsko marynarskie wyładowało bez przeszkody w północnej stronie wyspy. Z trzech okrętów rozpoczęto bombardowanie wież, które panują nad Bomarsundem.

— List z Ledsundu z 8. Sierpnia donosi o wyładowaniu wojska na wyspie Aland: trzy dni będzie potrzeba, aby działa ustawić na pozycjach. Każda z armat waży 45 centnarów. Z miejsca, gdzie je na ląd spuszczaają, aż do pozycji, na której mają być ustawione, są trzy mile, przez które mu-

szą być przeciągane na smyczach i to przez skały i błota. A jeżeli warownie się dobrowolnie niepoddadzą, natenczas 14 dni upłynie na ich zdobywaniu. Mury w tych warowniach są mocne.

Południowy teatr wojny.

Soldatenfreund austriacki donosi: ces. rosyjskie wojska zbierają się po obu brzegach niższego Dniestru. Główna kwatera Gorczakowa będzie założona w Kiszzenewie, a generała Osten Sackena w Mohilewie. Feldmarszałek książę Paszkiewicz wrócił do zdrowia i do Warszawy. Ztąd ma wyruszyć znów do południowej Rosji i objąć napowrót dowództwo najwyższe nad rosyjską armją. Dowiadujemy się z dobrego źródła, że gwardya i rezerwy ruszyły z głębi Rosji ku granicy południowej państwa. Wielkie zastępy kozaków zbierają się pod Woznozeńskiem. Równocześnie zbierają się znaczne siły na azyatyckim teatrze wojny, celem wzmocnienia rosyjskiej armii kaukaskiej. Z tego wnosimy, że Rosya w tej chwili wszystkie swoje siły gromadzi na miejscach zagrożonych. Najbardziej jest zagrożona rosyjska pozycya w Krymie i nad brzegami czerkieskimi. Droga nadzwyczajną dochodzi nas wiadomość z Warny, że wojska sprzymierzone uderzą na rosyjskie pozycje w 90,000. Plan operacyjny jest trzymany w największej tajemnicy. Tyle tylko dowiadujemy się, że flota sprzymierzona na morzu czarnym będzie podzielona. Admirał Dundas będzie i nadal blokował port sewastopolski i uważał flotę rosyjską. Admirał Hamelin z dywizjami Lyonsa i Bruata i wszystkimi wojennymi okrętami tureckimi i egipskimi towarzyszyć będzie wyprawie i wejdzie na morze azowskie, aby tam poburzyć wszystkie rosyjskie nadbrzeżna warownie.

— Według teleg. depezy zamieszczonej w Pressie z Konstantynopola pod dniem 7. Sierpnia, wyjechał w tym dniu admirał Lions, z lordem Redcliffem i tureckimi ministrami marynarki i wojny do Balczyku, aby być obecnymi przy wsiadaniu wojsk na wyprawę do Krymu.

— Do Bukarestu przybyło kilku naczelników stronnictwa rewolucyjnego z turecką przednią strażą. Niektórzy opatrzeni w paszporta tureckie, jak Rossetti, Eliadis, którego liczą do stronnictwa patryotycznego, także tu przybyli. Eliadis jest sekretarzem u Omera baszy. Turcy mają zamiar przeorganizować wojsko wołoskie. Oddziały tu znajdujące się zaciągają na odwach. W ogóle przednia straż turecka wygląda bardzo pstro, w jej szeregach znajdują się Wołosi, Węgrzy, Włosi i Polacy. Karność utrzymują Turcy dobrą. Rosyanie wynoszą się wprost poza rzekę Prut.

— Z nad granicy siedmiogrodzkiej. — Rosyanie cofają się wciąż do Bessarabii. Dnia 8go przyszło pod Izacką do bitwy między generałem Uszakowem a Mustafą baszą, który w dniu 4. Sierpnia obsadził Babadag. W szeregach tureckich walczyło kilka oddziałów armii sprzymierzonej. Bitwa zakończyła się odwrotem Uszakowa do fortecy Izackiej, którą teraz Turcy oblegają. Już szalupy kanonierskie kanałem w Jerzego dotarły aż do Tulczy, z której Rosyanie ustąpili. Wkrótce zapewne uderzą na statki rosyjskie pod Reni i Tulczkowem, chociaż miejsca te Rosyanie szybko fortyfikują. Iskender beg ruszył z Buseo do Kulnana i wkrótce zapewne obsadzi Rinnik. Rosyanie unikają bitew i szybko ustępują do Multan. Habi bej wpadł w 500 baszi bozuków d. 8. b. m. do Kikiney i zabrał tam mnóstwo broni i obuwia rosyjskiego, na którym zbywa właśnie Turkom.

— Dwóch francuskich pułkowników, którzy dotąd byli czynnymi przy armii naddunajskiej udało się dnia 7. Sierpnia z Bukarestu do Karsu, ponieważ dla armii azyatyckiej ma być utworzony sztab główny francusko angielski.

— Mówią, że Rosyanie chcą pozostać około Galaczu, Ibrajly i jej północnej okolicy, a to z powodu, że Turcy zamiast ustąpić obsadzenie księstw Austriakom, idą za armją rosyjską, a po drodze obsadzają Wołoszczyznę. Podobno książę Gnrczakow posłał w tej mierze notę gabinetowi wiedeńskiemu.

Rosya.

Kor. Austr. podaje z Odessy 4. Sierpnia co następuje: Wiadomość niedawno tu rozpowszechniona, jakoby floty połączone ukazały się pod Sewastopolem i miały ze sobą wielką ilość statków przewozowych, zasadała się na raporcie nadesłanym tutejszemu jlnetu gubernatorowi. Z tegoż samego źródła pochodzi wieść, iż floty zamierzały wysadzić na ląd wojsko pod Bałakławą i bynajmniej nie były w tém tamowane przez Rosyan, Bałakława bowiem tworzy kotlinę, w której Rosyanie wyładowanych nieprzyjaciół mogliby potem jednym zamachem zniszczyć. Bałakława na 2 tylko mile odległa jest od Sewastopola z którym łączy ją parów. Dziś wszakże głoszą, że floty znów odplynęły z pod Sewastopola. Wieść wszakże nie całkiem pewna utrzymuje, iż eskadra admirała Lyonsa bombardowała Anapę 24 godzin. O skutku tego bombardowania najsprzeczniejsze obiegają pogłoski. Wczoraj pojawiły się

Kursa zamian. — Londyn 196. Amsterdam 100. Hamburg 44 1/2. Warszawa 92. Makowski Kendorior & Comp.

Przybyli do Poznania dnia 19. Sierpnia.

BAZAR: Skarzyński z kr. Polskiego; Bojanowski z Małpina; Szczaniecki z Boguszyna; Nieżychoński z Zylic; Kierska z Podstolic. HOTEL BAWARSKI: Morawski z Jurkowa; Szczaniecka z Łaszczyna. POD CZARNYM ORŁEM: Wągrowiecki z Szczytnik. HOTEL DREZDENSKI: hr. Taczanowski z Taczanowa. HOTEL DU NORD: Raczyński z Smolar.

Table with 6 columns: Item, Tal., sgr., fen., Tal., sgr., fen. Rows include 'Płacono za szefel pruski wagi berl.', 'pszenicy świeżej', 'ze śpichrza'.

Skontraktowano na odstawę jesienną lub wiosenną do woli sprzedającego 6000 szefli żyta z wagą 84 funt. po cenie tal. 1. sgr. 20 szefel. W ciągu tygodnia Toruń przebyło na 6 berlinkach i 101 tratwach: rzepaku lasztów 135, belek sosnowych 26,118, dębowych 3027, dylów dębowych lasztów 421, obręczy kop 600, klepek kop 68 i lasztów 187. Wysockość wody 3 stopy 7 cali.

OBWIESZCZENIE.

W wydziale podpisanęj Kommissyji toczą się:

A. Okupienia rent czyli czynszów i ciężarów realnych, oraz regulacye według ustaw z dnia 2. Marca 1850. w następujących włościach:

- a. w powiecie Międzychodzkiem: w Sowiej górze. b. m powiecie Babimostkiem: 1) w mieście Wolsztynie, 2) we wsi zwanej Friedendorf. c. w powiecie Czarnkowskim: w Karolnie. d. w powiecie Kościańskim: w Popowie niemieckim, także wynagrodzenie za prawo do drzewa. e. w powiecie Krobaskim: w Szymanowie, gospodarstwa Nr. 7. f. w powiecie Mogilnickim: 1) w Piastowie, 2) w Popielewie. g. w powiecie Obornickim: w Małych Krosinach. h. w powiecie Śremskim: w Morce. i. w powiecie Średzkim: w Głębokim, także wynagrodzenie młyna za prawo pastwiska. k. w powiecie Wrzesińskim: w Nowej wsi podgórnej. l. w powiecie Wyrzyskim: w Mościskach.

Daliej toczą się:

- B. podziały wspólności, separacye okupienia praw do drzewa i pastwiska etc. według regulaminu podziału wspólności z dnia 7. Czerwca 1821. w następujących dziedzinach: a. w powiecie Bydgoskim: w Osieku, wynagrodzenie za prawo pastwiska w dzielnicy leśnej Dziedzineckiej. b. w powiecie Krobaskim: w Dupinie, wynagrodzenie za prawo do drzewa i do pastwiska. c. w powiecie Obornickim: 1) w Małych Krosinach, wynagrodzenie za prawo do drzewa, 2) w Małych Krosinach wynagrodzenie za pastwisko i separacya. d. w powiecie Śremskim: na Holendrach Dąbrowskich, separacya boru.

Wszystkich nie wiadomych uczestników tychże spraw, wzywa podpisana Kommissyja, ażeby się dla dopilnowania praw swoich w terminie na dzień 22. Września r. b.

wyznaczonym, przed południem o godzinie 11tej w izbie instruksyjnej Kommissyji tu w Poznaniu u pana Hoyera Assessora regencyjnego zgłosili, w przeciwnym bowiem razie na sprawach tych, nawet chociażby pakrzywdzeni byli zaprzestać będą powinni i z żadnymi już wybiegami przeciwko tymże słuchani nie będą.

Poznań, dnia 26. Lipca 1854.

Królewska Kommissyja Generalna w Wielkiem Księstwie Poznańskim.

Nauczyciel Polak biegły w swoim zawodzie i muzykalny znajdzie umieszczenie. Gdzie wskaże księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (w Bazarze).

Un jeune allemand catholique, qui sait instruire parfaitement dans les langues française et anglaise aussi bien que dans la musique, cherche un autre engagement comme gouverneur.

On prie d'envoyer les affres sous les initiales E. A. K. à Posen, poste restante.

Ucznia do handlu potrzeba; bliższa wiadomość u J. Affellowicza, Chwaliszewo Nr. 8.

Gorzelany wolny od wojskowości, obeznany w swym fachu pod każdym względem, jako też i w gospodarstwie życzy sobie objąć miejsce zaraz albo od Sw. Michała. Adres: do Pana Stefańskiego w Poznaniu w Bazarze.

Agronomom

ofiaruje

prawdziwe peruńskie guano, prawdziwą saletrę z Chili i prawdziwy angielski portland cement

Teodor Baarh.

Życzących nabyć mojej Australskiej pszenicy do siewu proszę, aby mi swe zamówienie przestali aż do 20. b. m. Wenspel sprzedawać będą po 100 Tal., szefłami po 4 1/2 Tal., próba leży u Jakóba i Antoniego Provostych w Poznaniu, tudzież u Kadzidłowskiego w Śremie i u Rosta w Wrześni.

Pierzchno pod Środą, dnia 3. Sierpnia 1854.

A. Białkowski.

Dla

właścicieli gorzelń i browarów

Do wykładania podłogi najlepszym prawdziwym asfaltem *) tanim kosztem, w miejscach do zacieru, fermentacyi i rośnienia sło-du, polecam się dla Wielkiego Księstwa Poznańskiego i zaręczam za trwałość.

Szanownym panom właścicielom gorzelń tamecznej prowincyi, donoszę uprzejmie, iż w końcu Sierpnia i Września, zamówione miejsca w gorzelniach wykladać będą asfaltem; — zarazem upraszam tych panów, którzy mi poleceniami swymi jeszcze zaszczyć chcą, aby wcześniej do mnie zgłosić się zechcieli, bym potrzebne w tej mierze rozporządzenie wydać materyał wodą do Poznania przesłać mógł. — ( ) stopa po 5 Sgr. w Poznaniu.)

Berlin. F. Schlesing,

Werderscher Markt Nr. 3.

*) Dobrze wyłożony asfalt nieprzepuszcza pod żadnym względem wilgoci, podłoga staje się równą, mocną, gładką, trwałą, bez fugów i daje się łatwo czyścić, zboże zaś rośnie na niej dobrze i równo.

Wielki skład Leodyjskiej broni

J. J. Löhnisa Syna w Kolonii

dostarcza pojedyncze flinty od Tal. 2 Sgr. 20 do Tal. 10, dubeltówki od Tal. 6 do Tal. 100; między temi wykladane nowem srebrem po Tal. 9, ze śrubami patentowanemi i zamkami na łańcuszkach po Tal. 11, takie same z nowem srebrem po Tal. 15, z przedniej stali na wzór wstążki po Tal. 16, srebrem wykladane i gustownie ryte od Tal. 20 do Tal. 40. — Ciągnione sztucery od Tal. 9 do Tal. 20. — Pistolety od Tal. 1 Sgr. 5 do Tal. 10. — Za robotę bez nagany ręczy się. Upraszam się o listy i pieniądze franco. Pieniądze mogą też być składane u bankiera Pana H. Brendel w Berlinie. Obszerny spis cen chętnie udzielonym będzie.

W drodze z Michorzewa przez Śliwno do Niewierza zgubiłem książeczkę zapisową w zieloną skórę oprawną. Jeżeli ją kto znajdzie, a dla braku poczciwości, zawartego w niej listu z 30tu Talarami właścicielowi nie zechce wrócić za należyte wynagrodzenie; niechaj przynajmniej samą książeczkę prześle pocztą pod adresem:

M. Cybulski w Poznaniu

na Śtym Marcynie 76.

PASTILLE

na wszelkie choroby piersiowe.

Na uleczenie całkowite chorób piersiowych, ja-kiemi są: katar, kaszel, dychawiczność, ściśnienie piersi, chrypka, niema-nie skuteczniejszego i lepszego, jak Pate pectorale przez Georgé, aptekarza w Epinal (Vogesen). To lekarstwo sprzedaje się w pudełeczkach po ca-łych Niemczech, a w Poznaniu w cukierni i fabry-ce czekolady A. Szpingiera naprzeciw ze-gara pocztowego.

Obicia (tapety)

w najnowszych wzorach po nadzwyczaj umiarko-wanych cenach są do nabycia w moim Handlu to-warów galanteryjnych, porcelany, fajansu i szkła.

Nathan Charig. Rynek 90.

Przez tutejszą Król. Artyleryją i Król. Dyrekcyą Nadpoczty uży-wane smarowidło do wozów,

przydatne szczególnie do wozów z osiami żela-znemi, utrzymuje bowiem osi zawsze w chłodzie i czystości, sprzedaje w nietkniętych baryłkach, ważących 1/2 do 2 centnarów, jako też na wagę po znacznie niższych cenach

Skład gazu i rafinerya oleju

w Poznaniu przy Zamkowej ulicy i na-rożniku Rynku Nr. 84. Adolf Asch.

We czwartek dnia 24. Sierpnia

pociągiem przed połud.

dowiozę

krowy dojne z legu Noteckiego

wraz z cielętami do Poznania.

Mieszkam w oberzy

„Zam Eichborn“ przy placu Kamelaryjn.

Hamann, handlerz bydła.

Zginął wyżeł kasztanowaty z białą plamą pod szyją i na piersiach, obydwa uszy uszkodzone, wabiący się „Karo.“ Kto go odda w Poznaniu na ulicy Piekary w domu Nr. 11. u podpisanego, odbierze stósowną nagrodę. Poznań, dnia 19. Sierpnia 1854.

Stupecki.

Świeże tłuste hol. Śledzie odebrał i poleca

A. Remus, ulica Szeroka 6.

Kurs giełdy berlińskiej.

Table with 4 columns: Dnia 18. Sierpnia 1854., Sto. pa pCt., Na pr. kurant papie-rami., goto-wizna. Rows include 'Pożyczka rządowa dobrowolna', 'dito z roku 1850', 'dito z roku 1852', 'Obliży długi skarbowego', 'dito premii handlu morskigo', etc.